

İnsanlık Suçu İsrâf (13.02.2015)

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ
وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُسْرِفِينَ

Değerli Müminler!

Allah (cc) insanoğluna, “Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız sayamazsınız.”¹ diyecek kadar çok nimet bahşetmiştir. Bunca nimete sahip insanoğlunu halife olarak yaratmış ve hizmetimize sunduğu tüm canlı cansız varlıkları ölçülü, ifrat ve tefritten uzak, israf etmeden kullanmamızı emretmiştir.

İsraf: insanın sahip olduğu nimetleri gereksiz ve aşırı tüketmesi demektir. Günümüzde müthiş bir tüketim çılgınlığı var. Mobilya, ev, araba ve lüks yaşama yarışı içerisinde girmişiz.

İnsanlar depresyondan, stresten tüketim çılgınlığıyla kurtulacağını sanıyor. Halbuki Rabbimiz: “Yakınlarına, yoksula, yolda kalmışa hakkını ver, sakın saçıp savurma! Çünkü savurganlar şeytanların kardeşleri olmuşlardır. Şeytan ise Rabbine karşı pek nankördür. Eli sıkı olma; büsbütün eli açık da olma. Sonra kınanır, (kaybettiklerinin) hasretini çeker durursun.”² buyurur. Yine Kuran, tüketim ölçüsünü söyle veriyor: “Ve onlar ki, harcadıklarında ne israf ne de cimrilik ederler; ikisi arasında orta bir yol tutarlar.”³

Kıymetli Müminler!

Günümüzün en büyük problemlerinden biri israftır. Zira fakir ülkelerde insanlar bir ekmeğe, içecek suya muhtaçken, zengin ülkelerde kediye, köpeğe, kıyafete, lüks yaşama yapılan israf engellense dünyada aç susuz insan belki de kalmayacaktır. Sadece Türkiye’de ortalama günlük on milyon ekmeğe çöpe gidiyor. Maalesef evde dört çeşit yemeğe burun kıvrırken, yemeği, ekmeği çöpe atarken, bir defa giydiğimiz ayakkabıyı, elbiseyi modası geçti diye çöpe atarken bazı insanların giyecek, yiyecek bulamadığını, ihtiyaç sahibi insanların açlık çektiğini lütfen göz önünde bulunduralım.

Harcamalarımızda dengeli olmanın ölçüsü meşru ihtiyaçlardır. Her şeyin azı karar çoğu zarardır. Farkında olmadan abdest alırken, dişimizi fırçalarken suyu israf edebiliyoruz. **Bir gün Sevgili Peygamberimiz (s.a.s), abdest almakta olan Sa’d b. Ebi Vakkas’ın yanına uğramıştı. Derken onun suyu fazla kullandığını görmüş olmalı ki “Bu ne israf?” buyurdu. Sa’d, “Abdestte de israf olur mu ya Resulallah?” diye sorunca Sevgili Peygamberimiz (s.a.s), “Evet, akan bir nehirden bile abdest alsan israf olur” şeklinde karşılık verdi.”⁴**

Bakınız Yüce Allah: “Suyunuz yere batarsa söyleyin, size kim temiz bir su kaynağı getirebilir?”⁵ diyerek suyun kıymetini bilmemizi istiyor.

Aziz Kardeşlerim!

İsrafi önlemek için ben ne yapabilirim ki dememeliyiz. Evimizde her gece fazladan yanan bir lambayı kapatsak milyonlarca fazladan yanan lamba kapanmış olacak. Kitap ve kırtasiyeyi idareli kullansak milyonlarca ağacın kesilmesini önlemiş olacağız. Her insan bu hususa dikkat etse, bir litre israfı önlese milyonlarca litre doğal kaynağımız olan suyu tasarruf etmiş olacağız. Kendi aile bütçemize katkı sağlamış olacağız. Peygamber efendimiz: “İktisat eden sıkıntı çekmez.”⁶ buyuruyor.

Mal, mülk benimdir, istediğim gibi israf edip hoyratça kullanırım diyemeyiz. Çünkü bütün bu nimetleri nerede nasıl kullandığımızdan hesaba çekileceğiz. **“İnsanoğluna beş şeyden hesap sorulmadıkça kıyamet günü hiçbir tarafa hareket etmeyecektir; Ömrünü nerede ve nasıl tükettiğinden, gençliğini nerde yıprattığından, malını nerden kazanıp nerde harcadığından öğrendiği bilgilerle yaşayıp yaşamadığından.”⁷ “Sonra andolsun ki, o gün her nimetten sorgulanacaksınız!”⁸**

İslamın yasakladığı içki, kumar, sigara gibi kişiye ve topluma zarar veren her türlü alışkanlık israf sayılmıştır.

Hız. Mevlana: “Sen bedenini yağlı ballı nimetlerle besledikçe asıl varlığın olan, seni diri tutan ruhunu asla güçlü bulamazsın. Maksat aç kalmak veya diyet yapmak değil riyazet yapmaktır. Bu nimetlerden gözün israfı; harama bakmak, zamanın israfı; bos şeylerle meşgul olmak, organlarımızın israfı kötü yollara gitmektir.”

Netice olarak bize düşen yaşantımızda israf ve cimrilikten kaçınıp bunların tersi olan cömert ve tutumlu, ihtiyaçlar ölçüsünde, kanaatkar harcama yapmaktır.

Tüm tabii kaynaklarımızın bir sonunun olduğu bilincinde olmalıyız. Çünkü yeryüzünde hiç bir kaynak ve imkan sonsuz değildir. Bu kaynaklardan tüyü bitmemiş çocuklarımızın da hakkının olduğu bilinciyle tasarruf edelim ki hem biz hem ülkemiz hem de insanlık kazansın. Son olarak rabbimizin bize şu uyarısıyla hutbemi bitiriyorum: **“Ey Âdemoğlu! Her mescitte ziynetinizi takının (güzel ve temiz giyinin). Yiyin için fakat israf etmeyin. Çünkü Allah, israf edenleri sevmez.”¹⁰**

Yasin GÜNEŞ

Marktheidenfeld DİTİB Camii Din Görevlisi

¹ İbrahim, 14/34

² İsra, 17/26-27-29.

³ Furkan, 25/67 ve

⁴ İbn Mâce, Tahâret, 48.

⁵ Mülk, 67/30

⁶ Ahmet b. Hanbel, hadis no: 447

⁷ Tirmizî, Sıfatü'l-Kıyâme, 1.

⁸ Tekasür, 102/8

⁹ Mesnevi, cilt, 1, 265

¹⁰ A`raf, 7/31